

Η εργατική απάντηση στην κρίση

«Με στεναχωρεί... νιώθω συντετριμμένος... αλλά είναι ο μόνος δρόμος... εθνικά επιβεβλημένος», δήλωνε στο MEGA ο υπ. Άμυνας, Ευάγγελος Βενιζέλος. Κυβέρνηση, τραπεζίτες και εργοδότες, με τις ευχές ΕΕ και ΕΚΤ, προσπαθούν να πείσουν ότι θυσίες «πρέπει να κάνουμε όλοι μαζί», ακόμα κι αν δεν φταίμε για την κρίση. Να μην απεργούμε, να μην κλιμακώσουμε, να παραιτηθούμε. «Συμβουλευθούν» πως εάν κάνουμε υπομονή και σταματήσουμε να αντιδρούμε, τότε θα εξευμενιστούν οι «αγορές», θα πέσουν τα περιβόητα spread και η χώρα θα αποφύγει τον κίνδυνο χρεοκοπίας. Με τη βοήθεια διαφόρων «φωστήρων» στα ΜΜΕ (εντός κι εκτός Ελλάδος) προσπαθούν να χωρίσουν τους εργαζόμενους, αναμασώντας διάφορα ιδεολογήματα κλισέ για δήθεν «προνομιούχους» δημόσιους υπαλλήλους. Μολονότι οι επιθέσεις γενικεύονται και στον ιδιωτικό τομέα, όπως ομολογούν πλέον όλοι. Όμως, πίσω από τα μυθεύματα υπάρχουν αλήθειες που δεν μπορούν να κρυφτούν. Η Εργατική Αλληλεγγύη αφιερώνει σε αυτές τις τέσσερις σελίδες ένα φάκελο ερωτήσεων-απαντήσεων, που βοηθά να βγάλουμε μια σειρά συμπεράσματα τα οποία οι κυρίαρχοι κύκλοι δεν θέλουν με τίποτα να προσεγγίσουμε.

Μενού «Αργεντινής»;

Σοσιαλιστική κυβέρνηση των τραπεζών: Αυτό σημαίνει η παράδοση της οικονομικής πολιτικής στους τραπεζίτες με τη συνταγή της «τρίοικας» Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) που απαιτούν οι «αγορές» και σπεύδει πειθήνια να υλοποιήσει η κυβέρνηση Παπανδρέου.

Μια και τα μέτρα δεν διαφέρουν και πολύ από αυτά που επιβάλλει το ΔΝΤ. Όπως το μενού... αλλα «Αργεντινή 2000», που οδήγησε σε πνιγμό την οικονομία και σε έκρηξη την κοινωνία (10 χρόνια πριν).

Τον Νοέμβριο, μετά το χρεοστάσιο του Ντουμπάι, η εφημερίδα που έχει την καλύτερη ενημέρωση σε αυτά τα κυκλώματα, Financial Times, έγραφε ότι οι αξιωματούχοι της ΕΕ και της ΕΚΤ σχεδίαζαν να αφήσουν την Ελλάδα στο έλεος των κερδοσκοπών για να αποδείξουν ότι το ευρώ είναι ένα ισχυρό νόμισμα που αντέχει ακόμα και τη χρεοκοπία κάποιων από τις χώρες τις οποίες οι ίδιοι θεωρούν «βαρίδια». Αυτό έγινε μόλις άνοιξε η συζήτηση περί «στρατηγικής εξόδου» από την ΕΚΤ. Όταν ο Ζ.Κ. Τρισέ είπε ότι θα πάψει να δέχεται τα ελληνικά ομόλογα ως εγγύηση. Με τους «διεθνείς παίκτες» να αρχίζουν να ξεπουλούν τα ελληνικά ομόλογα... ως «τοξικά».

Τρομοκρατημένη η κυβέρνηση Παπανδρέου έτρεξε να βρει χείρα βοηθείας στους τραπεζίτες, υποσχόμενη θυσίες. Κάπως έτσι βρέθηκε να χτυπά την πόρτα της ΕΚΤ, μέσω του αντιπροέδρου της, Λουκά Παπαδήμου. Κι όμως οι «αγορές» ζητούσαν περισσότερα, εκβιάζοντας με τα περιβόητα spread των κρατικών ομολόγων (τα πανωτόκια, έναντι των γερμανικών επιτοκίων). Απέναντι σε μια «φρέσκια» κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ που αρχικά νόμιζε ότι θα είχε το χρόνο να δοκιμάσει ένα μείγμα ήπιας «δημοσιονομικής προσαρμογής» με λίγο από «νεοκονιστικές» ενέσεις στήριξης. Αλλά γρήγορα βρέθηκε να πέφτει στην ίδια «τρύπα» που έπεσε ο Αλογοσκούφης όταν αγχαλιά με τον Καραμανλή επαναλάμβαναν μονότονα ότι «η ελληνική οικονομία είναι θωρακισμένη απέναντι στη διεθνή κρίση».

Δίνη

Στη δίνη, δηλαδή, του υψηλού δημόσιου δανεισμού για τη χρηματοδότηση των «κρατικών σπριτζεων». Όπως στην ίδια δίνη έπεσε και ο Μπράουν στη Βρετανία, μαζί με τις «σοσιαλιστικές» κυβερνήσεις σε Ισπανία και Πορτογαλία. Στην ίδια δίνη που πέφτει και η Μέρκελ στη Γερμανία (με μεταπολεμικό ρεκόρ στο δημόσιο χρέος) και ο Ομπάμα στην υπερχρεωμένη «ατμομηχανή» των ΗΠΑ, εκεί που ξεκίνησε το πιστωτικό κραχ και η παγκόσμια κρίση. Αποδεικνύοντας πλέον ότι μόνο ελληνική δεν είναι η «νόσος του χρέους».

Η αντιμετώπιση του «ελληνικού παραδείγματος» ξεσκεπάζει την ανταγωνιστική λογική που χαρακτηρίζει τον καπιταλισμό, τόσο μεταξύ των επιχειρήσεων όσο και μεταξύ των κρατών. Σε μια περίοδο που οι παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες παραμένουν εκτός ελέγχου: Με τον ελληνικό καπιταλισμό όμως να δέχεται μεγαλύτερες πιέσεις ως «αδύναμος κρίκος». Τις «αγορές» να το εκμεταλλεύονται στοιχηματίζοντας ωμά στην αδυναμία της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να επιβάλλει τις θυσίες που απαιτούν. Και τον Παπανδρέου να τρέχει στα διεθνή φόρα για να πείσει ότι η κυβέρνησή του μπορεί να το κάνει, ζητώντας ως με αντάλλαγμα δηλώσεις περί «κοινού μετώπου κατά των κερδοσκόπων».

Για ποιά «εμπιστοσύνη των αγορών» μιλάνε;

Μιλούν για «χαμένη εμπιστοσύνη των αγορών» που απαιτεί θυσίες, την ίδια ώρα που αγοράζουν φρεγάτες στο Παρίσι για να την αποκαταστήσουν.

Για ποια «εμπιστοσύνη των αγορών» μιλάνε όταν ακόμα και οι πιο πιστοί θιασώτες του νεοφιλελευθερισμού αναγκάζονται να παραδεχθούν την πλήρη αποτυχία και αναξιοπιστία των «δυνάμεων της αγοράς» μπροστά στο βάθος και το εύρος της νέας οικονομικής κρίσης που κρατάει από το καλοκαίρι του 2007;

Ξεχνούν τι προκάλεσαν «οι δυνάμεις της αγοράς» με το σκάσιμο της φούσκας των ακινήτων και των πιστώσεων που τροφοδοτούσαν οι τραπεζίτες με τις πλάτες των κυβερνήσεων. Ωστε να κινούνται οι οικονομίες με δανεικά για να μην βουλιάζουν τα ποσοστά κέρδους των επιχειρήσεων σε Ανατολή και Δύση.

Ξεχνούν ότι οι ίδιοι οι τραπεζίτες όταν κατάλαβαν ότι οι «μαύρες τρύπες» δεν θα καλυφθούν ποτέ εάν δεν υπάρξει καταστροφή κεφαλαίων, άρχισαν να βλέπουν ο ένας τον άλλον με μισό μάτι ανεβάζοντας στα ύψη τα επιτόκια δανεισμού αναμεταξύ τους αλλά και στο δανεισμό επιχειρήσεων και κρατών.

Όταν κατάλαβαν ότι τα κράτη θα αναλάβουν τα χρέη τους, μεταφέροντας στα σωθικά τους τις «μαύρες τρύπες» των τραπεζών, τότε τα επιτόκια άρχισαν να προσγειώνονται. Όχι για να περάσει ρευστό στην πραγματική οικονομία αλλά για νέες χρηματοοικονομικές φούσκες στις μετοχές, τα νομίσματα, τα εμπόρευματα, τα ομόλογα.

Η εικόνα λοιπόν είναι άναποδη. Όσα και να δεχτούν να θυσιάσουν οι εργαζόμενοι τίποτε δεν εξασφαλίζει ότι θα πέσουν τα επιτόκια δανεισμού του δημοσίου. Διότι αυτό που καθορίζει την πορεία τους είναι η κρίση της παγκόσμιας οικονομίας, η κρίση του καπιταλισμού και όχι τα

ιδεολογήματα ότι οι εργαζόμενοι και οι δημόσιοι τομείς (το κράτος πρόνοιας) «υπερκαταναλώνουν» και είναι «αντιπαραγωγικοί».

Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι να προσπαθήσουμε να «ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη των αγορών», αλλά να τους επιβάλουμε τα ριζικά μέτρα που απαιτούνται υπέρ της κοινωνίας και όχι των τραπεζιτών. Γιατί να παγώσουν οι μισθοί και να μην παγώσουν οι υπέρογκοι τόκοι;

Αν κάνουμε υπομονή, θα ξεπεραστεί ο σκόπελος;

Πίσω από τα μεγάλα λόγια περί «υπευθυνότητας» στην ουσία μας λένε: «Είτε θα κόψετε το λαμό σας μόνοι σας, ή θα σας τον κόψουν οι αγορές». Όταν οι τραπεζίτες στήνουν «μπλόκα» στο δημόσιο δανεισμό κινδυνολογώντας για χρεοκοπία, υπονοούν τη δική τους χρεοκοπία, τον κίνδυνο να μην πάρουν πίσω τα δανεικά της κερδοσκοπίας πάνω στην οποία στηρίζονται.

Τα λόγια για «συντονισμένη μάχη κατά των κερδοσκόπων» δεν είναι αφηρημένες εκκλήσεις. Οι κερδοσκόποι έχουν έδρες, στα σύνορα της Ευρώπης, στα σύνορα τα Ελλάδας. Η κυβέρνηση αν θα ήθελε θα μπορούσε να ξεκινήσει από τις τράπεζες στην Ελλάδα που κερδοσκοπούν με τα ομόλογα του δημοσίου.

Τα οικονομικά ρεπορτάζ γράφουν ότι «το 50%-60% του όγκου των ελληνικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά, στις αρχές Φεβρουαρίου, απορροφήθηκαν από τους μεγάλους ελληνικούς τραπεζικούς ομίλους με «ανοικτές εντολές» (open interest) και τα υπόλοιπα από μεγάλους ξένους τραπεζικούς ομίλους και hedge funds». Τα κέρδη τους ήταν 20% σε δυο εβδομάδες!

“Game Over”: Για ποιους;

«The game is over» ήταν η φράση του Ζ.Κ Γιουνκέρ στο πρώτο Eurogroup αμέσως μετά την εκλογή του ΠΑΣΟΚ. Όταν αγκαζέ με τον Αλμούνια καλούσαν σε μαζική επιδρομή στα εισοδήματα και στις κοινωνικές υπηρεσίες για να εξευμενιστούν τα χρηματοοικονομικά ιερατεία.

Ήρθε η ώρα να μπει τέλος σε αυτό το εκβιαστικό παιχνίδι. Game Over. Ακόμα και οι προσδοκίες κοινοτικής οικονομικής στήριξης που έλεγε η κυβέρνηση ότι θα εξασφαλίσει, εάν αποδεχθούμε το 3ο σκληρό πακέτο μέτρων, πήγαν περίπατο. Και τώρα ζητά «εθνική ομοψυχία», με τους επαίνους του Καρατζαφέρη και του Μητσοτάκη.

Πριν πέντε μήνες όταν το ΠΑΣΟΚ έπαιρνε τη σκυτάλη της εξουσίας από την ΝΔ που κατέρρεε, αναγκάστηκε να κάνει προεκλογική εκστρατεία αποκηρύσσοντας τα σκληρά μέτρα του Καραμανλή. Τώρα όχι μόνο τα υλοποιεί αλλά τα διευρύνει, υποκλιπώντας στους αλληπάλληλους εκβιασμούς του Γ. Ακερμαν της Deutsche Bank και του Ολι Ρεν.

Αυτές οι κολοτούμπες δεν είναι δωρεάν σε μια χώρα που οι επιθέσεις της προηγούμενης κυβέρνησης είχαν οδηγήσει σε έκρηξη απεργιών, φοιτητικών καταλήψεων, με αποκορύφωμα την εξέγερση του Δεκεμβρίου 2008. Αυτό το ποτάμι της οργής οδήγησε τον Καραμανλή να ομολογήσει ανοιχτά ότι σε τέτοιο κοινωνικό κλίμα τα μέτρα δεν μπορούν να ληφθούν, πετώντας λευκή πετσέτα.

Τώρα το ποτάμι της οργής φουσκώνει ξανά απέναντι σε κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ η οποία για τρίτη φορά επιχειρεί να ξελασπώσει τον ελληνικό καπιταλισμό (όπως το 1985 και το 1993) ανακινώντας τον πιο σκληρό γύρο λιτότητας από το 1974.

Με τις αντιστάσεις και τις απεργίες να ξεδιπλώνονται απαιτώντας κλιμάκωση, πιο γρήγορα απ' όσο θα περίμενε ακόμη και ο πιο αισιόδοξος αναλυτής.